

MONITORING MEDIJSKE SCENE U SRBIJI

ZA MESEC JUN 2023. GODINE

UVOD

Monitoring medijske scene izrađuje se s ciljem kontinuiranog praćenja događaja i procesa koji utiču na stanje medijskih sloboda u Republici Srbiji. Autori monitoringa bave se: slobodom izražavanja; praćenjem implementacije postojećih propisa; usvajanjem novih propisa, ali i izmenama i dopunama aktuelnih, kako iz oblasti medija, tako i iz drugih oblasti koje na direktan ili indirektan način utiču na slobodu medija; kao i analizom SLAPP tužbi (strateških tužbi protiv učešća javnosti) usmerenih prema novinarima i medijima.

Za izradu monitoringa koriste se javno dostupni podaci, podaci dobijeni od novinara, urednika i drugih medijskih radnika, novinarskih udruženja i medijskih asocijacija, kao i od državnih i nedržavnih organa.

I SLOBODA IZRAŽAVANJA

Slučaj Boška Savkovića, novinara

Boško Savković, novinar, priveden je u junu mesecu zbog sumnje da je izvršio krivično delo Pozivanje na nasilno rušenje ustavnog poretka i bezbednosti, kada je na protestu „Srbija protiv nasilja” nosio transparent na kome se nalazila lutka koja je predstavljala obešenog predsednika Srbije Aleksandra Vučića. Savkoviću je, zbog mogućnosti da utiče na svedoke i ponovi krivično delo, određen pritvor u trajanju od 30 dana.¹

Savković je izjavio da je na transparent koji je nosio sa još petnaestak ljudi, a na kom je bilo napisano „Pink - stink”, i „Hijene i lešinari hodaju zajedno za bezbednu Srbiju” - neko naknadno, bez njegovog znanja, okačio lutku. Kada je istu primetio, skinuo ju je sa transparenta i bacio u obližnju žardinjeru.

Savkovićevo hapšenje osudila je domaća i međunarodna stručna javnost, s obzirom na to da se i lutke sa likom državnika inače koriste u građanskim protestima.^{2 3}

Uprkos tvrdnjama da krivično delo koje mu se stavlja na teret nije počinio, Savković je sa Višim javnim tužilaštvom u Beogradu zaključio Sporazum o priznanju krivičnog dela, u skladu sa kojim mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od šest meseci, koja se neće izvršiti ukoliko u roku od dve godine

¹ [Priveden novinar Boško Savković zbog obešene lutke Vučića](#) Saopštenje objavljeno dana 5. 6. 2023. godine na portalu NUNS.

² [Statement by the European Economic and Social Committee on the arrest of Mr Boško Savković in Serbia](#) Saopštenje objavljeno 5. 6. 2023. godine na portalu Evropskog ekonomskog i socijalnog komiteta.

³ [NVO: Hapšenje Savkovića predstavlja organizovano zastrašivanje građana](#) tekst objavljen dana 6. 6. 2023. godine na portalu Insajder.

ne ponovi krivično delo. Po zaključenju sporazuma pušten je na slobodu. Za medije je izjavio da priznanje izvršenja krivičnog dela smatra najboljim rešenjem za svoju porodicu, prijatelje i kolege.⁴

Slučaj Brankice Stanković, glavne i odgovorne urednice medija *Insajder*

Brankica Stanković, glavna i odgovorna urednica medija *Insajder*, bila je meta skandiranja navijača Partizana na polufinalnoj košarkaškoj utakmici Partizan - Cedevita Olimpija, koja se igrala u dvorani Arena. Brankici Stanković upućene su najbrutalnije pretnje, isto kao i pre 14 godina, kada joj je zbog pretnji bila dodeljena dvadesetčetvoročasovna policijska zaštita pod kojom je ostala punih sedam godina.⁵

Podseća se na to da je Stankovićeva 2009. godine, u serijalu „Nemoć države“, emitovanom na TV B92, razotkrila povezanost navijača i kriminalnih grupa, kao i „podršku“ države koja prestupnike nije procesuirala ili je sa procesima odugovlačila. U serijalu su po prvi put bile objavljene i fotografije vođa navijača. Zbog toga se našla na meti huligana sa tribina. Posle emitovanja serijala, sa tribina se osim brojnih seksističkih uvreda, performansa sa lutkom koju su navijači simbolično gazili, šutirali, bacali i pokušavali da nabiju na šipke od ograde stadiona u direktnom televizijskom prenosu, izdvajala i najdirektnija pretnja smrću: „Otrovna si kao zmija, proći ćeš kao Čuruvija“ – u koga je 1999. godine ispaljeno 17 metaka.

Povodom ovog događaja vođeni su brojni sudski postupci koji su u periodu od 2010 – 2013. godine praćeni u monitoring izveštajima.⁶ Apelacioni sud u Beogradu pravosnažno je osudio neke od navijača fudbalskog kluba „Partizan“ na višemesečne uslovne kazne zatvora zbog krivičnog dela ugrožavanja sigurnosti novinarke, dok su pojedini zbog nedostatka dokaza pravosnažno oslobođeni optužbi. Miloš Radisavljević Kimi, tadašnji predvodnik navijača Alkatraza koji je vodio navijanje na spornoj utakmici i u odnosu na koga je krivični postupak u startu odvojen od ostalih navijača, pravosnažno je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 16 meseci zbog ugrožavanja sigurnosti novinarke koju je, iako je dugo bio u bekstvu, naposljetku izdržao.^{7 8}

Na pomenutoj utakmici koja se u junu odigrala u Areni, ponavlja se isti scenario -navijači uzvikuju iste uvredljive poruke zbog kojih je Brankica Stanković godinama živela pod policijskim obezbeđenjem. Zabrinjava činjenica da osuda na zatvorske kazne navijačima koji su osuđivani zbog istog ponašanja, očigledno nisu imale odvratajući efekat, a nedostatak društveno političke osude i spremnosti od strane državnog vrha da se ovakvi napadi zaista zaustave ostavlja prostora da se napadi i pretnje ponavljaju. Ukoliko skoro 15 godina kasnije svedočimo istom scenariju, postavlja se pitanje da li je dodeljivanje policijske zaštite od ikakvog značaja.

Reakcija je usledila od strane novinarskih udruženja - Udruženje novinara Srbije (UNS) i

⁴ [Boško Savković koji je nosio lutku „obešenog Aleksandra Vučića“ priznao krivično delo i pušten na slobodu](#) tekst objavljen dana 7. 6. 2023. godine na portalu Danas.

⁵ [Veran Matić – Zaštićena vrsta](#) autor Veran Matić, tekst objavljen dana 07. 06. 2023. godine na portalu Javni Servis.

⁶ [Anem monitoring za mesec avgust 2010. godine](#) objavljen na sajtu ANEM-a.

⁷ [Anem monitoring za mesec jun 2012. godine](#) objavljen na sajtu ANEM-a.

⁸ [Anem monitoring za mesec oktobar 2013. godine](#) objavljen na sajtu ANEM-a.

Nezavisno udruženje novinara Srbije (NUNS) su zahtevali od nadležnog Tužilaštva da pokrene istragu i procesuiru navijače koji su pretili i skandirali. Takođe su istakli da takvo ponašanje publike mora da naiđe na osudu klubova i organizatora takmičenja, te da čelnici najvećih klubova koji insistiraju da se prekine utakmica kada se vređaju članovi njihovih porodica, treba isto da učine i u slučaju Brankice Stanković. „Ove pretnje institucije ne smeju potceniti, posebno imajući u vidu da ubistva Slavka Ćuruvije, Milana Pantića i Dade Vujasinović još uvek nisu dobila konačni sudski epilog”, navodi se u saopštenju UNS-a.⁹

Zbog pomenutih događaja Ministarstvo unutrašnjih poslova (MUP) započelo je proceduru ponovne procene lične ugroženosti Stankovićeve a (ne)postupanje državnih organa u narednom periodu će nam pokazati spremnost na sistemske promene.

Slučaj portala *Info – Vranjske*

Gradski odbor Srpske napredne stranke u Vranju, izdao je Saopštenje na svojoj zvaničnoj Facebook stranici u kome se portal *Info-Vranjske* označava kao teroristički i izdajnički. U saopštenju se širi verska, nacionalna i rasna mržnja, a portal *Info-Vranjske* optužuje da je „postao glasilo šiptarskih terorista koji hapse Srbe na severu Kosova i Metohije”, „saučesnik terorističke organizacije”, kao i da „Aljbina Kurtija mogu u nedostatku pravih novinara i postaviti na mesto urednika svog portala.”

Povodom ovakvog ophođenja oglasila su se novinarska udruženja. Nezavisno udruženje novinara Srbije (NUNS) je najoštrije osudilo retoriku vladajuće stranke i istaklo da smatra neprihvatljivim rečnik saopštenja te da ovakva vrsta verbalnog napada na medijski portal direktno ugrožava bezbednost novinara i od njih pravi mete daljih napada, jer se neprijateljska atmosfera prema novinarima i medijima prenosi i na građane.¹⁰

Iz udruženja su pozvali Srpsku naprednu stranku (SNS) da osudi saopštenje vranjskog odbora te da se ogradi od takvog načina komunikacije. Udruženje novinara Srbije (UNS) je podsetilo da je u zajedničkoj izjavi srpskih članica Evropske federacije novinara (EFJ), podržanoj na godišnjoj skupštini EFJ-a u maju mesecu traženo od predstavnika izvršne vlasti, poslanika Narodne skupštine i drugih državnih i lokalnih funkcionera da prestanu sa targetiranjem novinara i upotrebom uvredljivog narativa.¹¹

Slučaj portala *JuGmedia*

Redakciji portala *JuGmedia* upućene su pretnje putem društvene mreže „Facebook” nakon što je objavljena vest na srpskom i albanskom jeziku o projekciji filma „Svi smo različiti i lepi”. Ovaj film je nastao u okviru projekta „Kulturna orijentacija i razmena u južnoj Srbiji” kao rezultat

⁹ [NUNS i UNS osuđuju pretnje upućene Brankici Stanković i traže reakciju](#) tekst objavljen 7. 6. 2023. godine na portalu Cenzolovka.

¹⁰ [NUNS: Institucije da hitno reaguju na govor mržnje uperen protiv portala Info-Vranjske](#) Saopštenje objavljeno dana 15. 6. 2023. godine na portalu NUNS.

¹¹ [UNS: Neprihvatljive uvrede koje je GO SNS-a u Vranju uputio redakciji Infovranjskih](#) Saopštenje objavljeno 15. 6. 2023. godine na portalu UNS.

zajedničkog rada studenata Filozofskog fakulteta u Nišu, mladih iz Preševa, kao i mladih pripadnika izbegličke zajednice iz ovog grada, a povodom Svetskog dana izbeglica.

U nameri da se ova vest i film približe i mladim Albancima u Srbiji, glavna i odgovorna urednica JuGmedia, Milica Ivanović, donela je odluku da se tekst objavi i na albanskom jeziku, a naročito imajući u vidu da ovaj portal, sa sedištem u Leskovcu, prati ceo jug Srbije.

Ipak, takva odluka rezultirala je komentarima poput „Izdajnici bedni, sve bih vas poklao“, „proklete vam bile pare i decu njima sunetile“, „postali ste OVK“, a koji su objavljeni na račun ovog medija i glavne i odgovorne urednice ispod objave teksta na društvenoj mreži „Facebook“. Navedena pretnja klanjem je posebno uznemirila redakciju, dok je dodatno usledio i zahtev da se peticijom prikupljaju potpisi za ukidanje ovog medija.¹²

Urednica je u razgovoru za UNS istakla sledeće:

„Stalno živimo u krizi, a mladi ljudi su napravili film o miru, razumevanju i suživotu na KiM. Smatram da je to bila prava stvar. Mislim da kao medij koji je registrovan na jugu treba da pišemo i na bugraskom i albanskom jeziku. Nepohodno je da se približimo albanskoj omladini. Taj tekst je bio najčitaniji dva dana.“

Navedena pretnja je prijavljena nadležnim organima, dok je UNS osudio ovakvo postupanje i komentare uz isticanje da *upotreba jezika nacionalnih manjina u medijima na srpskom jeziku ne sme da ima za posledicu ugrožavanje bezbednosti novinara koji rade u tim medijima*.¹³

Slučaj Ivana Ivanovića, voditelja emisije na Nova S

Ivan Ivanović, voditelj i autor emisije „Četiri i po muškarca sa Ivanom Ivanovićem“ koja se emituje na televiziji Nova S, je u junu mesecu ponovo bio žrtva pretnji koje su mu upućene od strane Sima Spasića, predsednika Udruženja porodica kidnapovanih, ubijenih i nestalih sa prostora Kosova i Metohije.

Spasić je u aprilu tekuće godine, nakon što je bio spomenut u Ivanovićevoj emisiji, uputio Ivanoviću preteće poruke da će mu „polomiti kičmu“ uz brojne druge vulgarne pretnje usmerene ka njegovim ćerkama i supruzi. Protiv njega je zbog događaja iz aprila pokrenut krivični postupak zbog krivičnog dela Ugrožavanje sigurnosti u kom postupku mu je bilo dozvoljeno da se brani sa slobode, međutim, a s obzirom da je Spasić u junu mesecu ponovio ovo krivično delo, on je po nalogu tužioca Prvog osnovnog javnog tužilaštva u Beogradu lišen slobode i zadržan u trajanju od 48 časova, a nakon što je izneo odbranu pred tužiocem, određen mu je i pritvor zbog sumnje da će ponoviti krivično delo, odnosno učiniti delo kojim preti.¹⁴

Simo Spasić je u javnosti poznat kao neko kome ovakvi postupci nisu nepoznanica. Pretnje je,

¹² [Redakciji Jugmedie prete i klanjem zbog saopštenja na albanskom o filmu mladih](#), tekst objavljen dana 16. 6. 2023. godine na portalu Jugmedia

¹³ [UNS: Tužilaštvo za VTK da pronade ko je pretio novinarima „Jugmedije“](#), saopštenje objavljeno 19. 6. 2023. godine na sajtu UNS

¹⁴ [Uhapšen Simo Spasić zbog pretnji Ivanu Ivanoviću](#) tekst objavljen 20. 06. 2023. godine na portalu Danas.

osim Ivanovića, više puta dobijala i Olja Bečković, a u februaru tekuće godine je prvostepeno osuđen na šest meseci zatvora zbog krivičnog dela Proganjanje koje je izvršeno prema Aleksandru Stankovu, novinaru portala Južnih vesti kome je godinu i po dana slao uvredljive i preteće poruke. Osim navedenog, Spasić je, osim po brojnim pretnjama i krivičnim postupcima koji se protiv njega vode, poznat i po tome što je pravnosnažno osuđen na četiri i po godine zatvora zbog silovanja bivše supruge.¹⁵

Iako osobi poput Spasića nije mesto ni na slobodi, a kamoli u medijskom prostoru, čini se da on već godinama uspešno izvršava zadatak dat od strane javne vlasti – da vređanjem i pretnjama uguši i obesmisli svaki javni događaj i pokušaj političkih neistomišljenika i aktivista da se njihov glas čuje.

Slučaj Olivere Vladković, vlasnice OK radija, i Svetlane Ivanov, zaposlene u OK radiju

Dejan Nikolić Kantar osuđen je na godinu dana i šest meseci zatvora zbog pretnji koje je tokom suđenja uputio vlasnici OK radija, Oliveri Vlatković, i zaposlenoj u ovom radiju, Svetlani Ivanov, čime je ovaj događaj dobio epilog u vidu prvostepene sudske odluke.

Naime, u avgustu 2022. godine održano je ročište za glavni pretres u postupku koji se vodio protiv Kantara, kao i okrivljenih Bojana Tanaskovića i Slaviše Kocića zbog krivičnog dela Nasilničko ponašanje i koji je dobio epilog prethodnog meseca.¹⁶ U tom postupku saslušane su, u svojstvu svedoka, oštećena Olivera Vladković kao i Svetlana Ivanov te su davajući iskaze o predmetnom događaju ukazale i da se ne osećaju bezbedno i da još uvek imaju policijsku zaštitu.

I pored pomenutih reči svedoka, kao i činjenice da se održava ročište za glavni pretres zbog prethodno upućenih pretnji, Kantar je od strane sudije bio više puta opomenut za remećenje reda u sudnici, da bi, shvativši da neće biti pušten iz pritvora, izgovorio i pretnje - *ti koji se plaše i treba da se plaše*, te nastavio govoreći *skršiću i Vranje i Beograd; neće se na ovome završiti, to se nekad u Jasenovcu radilo tak - tak – tak*.

Povodom navedenog, sud je našao da se u radnjama okrivljenog Kantara stiču sva bitna obeležja krivičnog dela Ugrožavanje sigurnosti¹⁷, pa ga je povodom istih u efikasnom sudskom postupku oglasio krivim i osudio na kaznu zatvora posebno odmerenu imajući u vidu raniju osuđivanost, kao i okolnost da je predmetno delo učinjeno u sudnici Osnovnog suda u Vranju i to prema licima koji su u tom krivičnom postupku imale status oštećenih lica.

Član Stalne radne grupe za bezbednost i predsednik ANEM-a Veran Matić ukazao je da:

„U isto vreme izrečene pretnje imaju svoje neograničeno trajanje koje se ne završava samo dužinom zatvorske kazne, tako da imamo neograničeno delovanje pretnji i zastrašivanja, trajnog osećaja ugrožene bezbednosti ne samo onih kojima je optuženi pretio, već i svih koji su se suprostavili

¹⁵ [Anem monitoring za mesec april](#) objavljen na portalu Bezbedni novinari.

¹⁶ [ANEM Monitoring za mesec maj](#) objavljen na portalu Bezbedni novinari.

¹⁷ Član 138 stav 2 Krivičnog zakonika („Sl. glasnik RS", br. 85/2005, 88/2005 - ispr., 107/2005 - ispr., 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013, 108/2014, 94/2016 i 35/2019).

kriminalnim aktivnostima, od predstavnika policije do osoba koje su bile u nekom trenutku bliske sa Nikolićem.

ANEM i Stalna radna grupa pokazali su koliko je važna solidarnost sa ugroženim medijima, ne samo na nivou saopštenja već i kroz konkretni angažman u osvetljavanju događaja koji dovode do nasilja i direktnog suprostavljanja na terenu, kao i kroz iskazivanje konkretne solidarnosti i prisustva u mestima u kojima se nasilje događa, prateći do krajnjeg ishoda i sudske postupke.”¹⁸

Kako je navedena odluka prvostepena, okrivljeni protiv iste ima mogućnost izjavljivanja žalbe, te se konačan epilog očekuje tek po proteku roka za izjavljivanje pravnog leka i odluke po istom.

Slučaj Vojina Radovanovića, novinara redakcije *Danas*

Vojin Radovanović, novinar dnevnog lista *Danas*, bio je meta napada u beogradskom lokalu „Šlep” kada mu je prišla nepoznata osoba, unela mu se u lice i gurnula ga nakon više puta izgovorenih reči „Vojine, *Danas* je plaćenički medij, radiš u plaćeničkom mediju”.¹⁹

Radovanović je u izjavama za medije dodao i to da je istu tu osobu spazio i desetak minuta pre incidenta kako prstom pokazuje u njega i nešto govori osobi sa kojom je bio. Iako je osoba sa kojom je napadač bio pokušala da spreči da do napada dođe, napadač je odreo govaio na to tako što ga je odgurnuo i došao do novinara, nakon čega je i usledio incident.

Budući da je ovakvim napadom došlo do ugrožavanja sigurnosti novinara, podneta je krivična prijava nadležnom organu protiv N.N. lica čiji identitet još uvek nije otkriven, a Radovanović očekuje poziv policije radi davanja izjave.

Dodatno, povodom ovog incidenta su se oglasila i novinarska udruženja, te je tako UNS podsetio da je bilo kakvo ugrožavanje sigurnosti novinara neprihvatljivo, i da vinovnici fizičkih napada moraju biti najstrože kažnjeni.²⁰

II IMPLEMENTACIJA POSTOJEĆIH PROPISA

Projektno sufinansiranje

Na Konkurs za sufinansiranje projekata za ostvarivanje javnog interesa u oblasti javnog informisanja na teritoriji grada Niša u 2023. godini, podneta je 71 prijava, a komisija za ocenu projekata je predložila da se sredstvima u ukupnom iznosu od 69,5 miliona dinara sufinansira 31 projekat.²¹

¹⁸ [Vranje: Još jedna presuda Kantaru](#), tekst objavljen 27. 6. 2023. godine na portalu Bezbedni novinari.

¹⁹ [„Radiš u plaćeničkom mediju”: Novinar Danasa Vojin Radovanović napadnut u lokalu, podneta krivična prijava protiv N.N. lica](#), tekst objavljen 28. 6. 2023. godine na portalu *Danas*.

²⁰ [UNS: Policija da pronađe osobu koja je fizički nasrнула na novinara „Danasa” Vojina Radovanovića](#), saopštenje objavljeno 28. 6. 2023. godine na sajtu UNS-a.

²¹ [Na niškom konkursu 70 odsto sredstava za provladine medije: Novac i za one koji se bave kancelarijskim uslugama ili „prijateljstvima”](#). Autor Z. Miladinović, tekst objavljen dana 01. 06. 2023. godine na portalu Cenzolovka.

Većinski iznos opredeljenih sredstava (21,7 miliona dinara) pripao je lokalnoj „Radio televizija Belle Amie doo Niš” za projekte koje će realizovati „TV Belle Amie” (20 miliona dinara) i „Radio Belle Amie” (1,7 miliona dinara). Milionskim iznosom biće podržan i „Vidosav Radomirović PR Agencija za izdavačku delatnost Narodne novine Plus Niš” za projekat koji će realizovati „Narodne novine Plus” (12 miliona dinara), a svaki od navedenih medija su u vlasništvu niške porodice Radomirović, bliske lokalnoj vlasti.

Projekat koji će sprovesti „Zona Plus doo Niš” na „TV Zona Plus” koja je i zvanično u vlasništvu sina člana SNS-a i Ministra unutrašnjih poslova Bratislava Gašića, biće finansiran sa 15 miliona dinara a „Društvo za radio i televizijske aktivnosti Kopernikus cable network društvo sa ograničenom odgovornošću, Niš” sa projektom na „TV K::CN 1” će iz budžeta dobiti 4,92 miliona dinara.

Među ostalima kojima su pripali milionski iznosi na konkursu, to su: „Jelena Lješnjak PR Agencija za proizvodnju kinematografskih dela audiovizuelnih proizvoda i televizijskog programa Niš” - 2,5 miliona dinara, „Igor Spasić PR Agencija za proizvodnju kinematografskih dela audiovizuelnih proizvoda i televizijskog programa Balance Media Niš” - 2,4 miliona dinara, „Radio i televizijska produkcija Multimedia design studio Miroslav Mitić preduzetnik, Niš” - 1,2 miliona dinara, „Nastasija Nikolić PR Kancelarijsko – administrativne usluge Nancy com Niš” - 1,2 miliona dinara, udruženje „Asocijacija srpsko češkog prijateljstva - Beseda Niš” - 1,3 miliona dinara, „Manuela Radojković PR Proizvodnja kinematografskih dela, audio-vizuelnih proizvoda i televizijskog programa Helloanimation Niš” - 1,72 miliona dinara. Visoke iznose dobili su i udruženje „Forum artistikum” – 556.000 dinara, „Trivera d.o.o. Niš – Medijana” – 900.000 dinara, „Nenad Petrović PR video produkcija i postprodukcija agencija Visiongate studio Niš” – 500.000 dinara, „Internet Group doo, Beograd (Novi Beograd)” – 800.000 dinara.

[Ostali mediji](#) i produkcijske grupe dobili su iznose od 100.000 do 400.000 dinara.

Gradonačelnik grada Pančeva, Aleksandar Stevanović je u junu potpisao Rešenje o raspodeli sredstava za sufinansiranje projekata iz oblasti javnog informisanja a grad Pančevo je u te svrhe namenio iznos od 42 miliona dinara.²²

Najveći iznos (14, 5 miliona dinara) pripao je produkciji „SCTV production doo Pančevo” koja će svoj projekat realizovati na „TV Pančevo”. Novac iz budžeta dobili su i: „VAT production doo Beograd-Palilula” sa projektom koji će sprovesti „Radio Pančevo” - 5 miliona dinara, „Open View DOO Vršac” za projekat koji će realizovati „Informativni internet portal EPancevo.rs” - 3,55 miliona dinara, „Društvo sa ograničenom odgovornošću Pančevac Pančevo” za projekat u nedeljnim novinama „Pančevac” - 3,4 miliona dinara, „Sommelier 2020 Novi Sad” za projekat koji će realizovati novosadski „Dnevnik” - 2 miliona dinara, „Društvo sa ograničenom odgovornošću Pančevac-net Pančevo” za projekat koji će realizovati „Pančevac-net” - 1,1 milion dinara, „Stella production doo Beograd – Palilula” za projekat koji će realizovati „Tv Studio B” - 1,4 miliona dinara, „Društvo sa

²² [Milioni građana Pančeva dodeljeni beogradskim prorežimskim tabloidima, šampionima kršenja i ljudske i novinarske etike](#) Autor Ivana Predić, tekst objavljen dana 13. 06. 2023. godine na portalu Cenzolovka.

ograničenom odgovornošću za izdavačku i trgovinsku delatnost Start Press, Pančevo” za projekat koji će realizovati „013INFO” - 2,2 miliona dinara, „Novinsko - izdavačko društvo kompanija Novosti AD Beograd (Stari grad)” - 800.000 dinara.

Novac su dobili i mediji koji često krše Kodeks novinara Srbije i koji ne bi trebali da dobijaju podršku putem sredstava iz budžeta. U pitanju su beogradski „Alo media system doo Beograd”, za projekat u dnevnim novinama „ALO!” - 900 000 dinara, „Insajder tim doo Beograd - Stari grad” za projekat koji će sprovesti „Internet portal Informer” - 300.000 dinara i „Medijska mreža doo Beograd - Stari grad” za projekat koji će sprovesti internet portal „Republika.rs” - 700.000 dinara.

[Ostalim medijima](#) čiji su projekti podržani pripali su iznosi od 100.000 do 900.000 dinara.

III MONITORING PROCESA USVAJANJA NOVIH ZAKONA

Zakon o oglašavanju

Sredinom maja Ministarstvo unutrašnje i spoljne trgovine osnovalo je radnu grupu za izmene i dopune Zakona o oglašavanju. Iako se u okviru Strategije razvoja sistema javnog informisanja u Republici Srbiji za period 2020–2025. godina, odnosno Medijske strategije, četiri aktivnosti odnose na oblast oglašavanja, primećeno je da o samom osnivanju radne grupe nije obavешteno Ministarstvo informisanja i telekomunikacija koje je nadležno za njeno implementiranje.

Tim povodom Koaliciju za slobodu medija, koju čine Asocijacija medija, Asocijacija onlajn medija (AOM), Nezavisno društvo novinara Vojvodine (NDNV), Nezavisno udruženje novinara Srbije (NUNS), Poslovno udruženje Asocijacija lokalnih i nezavisnih medija „Lokal Pres” i Slavko Ćuruvija Fondacija, izdala je saopštenje kojim je ukazala na ovaj propust Vlade Republike Srbije u implementaciji Medijske strategije i dodatno istakla sledeće:

„Uređenje oblasti oglašavanja ključno je za uspostavljanje fer i transparentnog medijskog tržišta i osnovni je preduslov za održivost pre svega privatnih medija. Ovom prilikom podsećamo da je država propustila da na samom početku implementacije Medijske strategije izradi sveobuhvatnu analizu relevantnog medijskog tržišta koja je trebalo da obuhvati i tržište oglašavanja i da jasnu sliku o tome šta su problemi u ovoj oblasti, a koji utiču na pluralizam medijskog sadržaja. Posebna pažnja u Strategiji posvećena je tzv. državnom oglašavanju (oglašavanju organa javne vlasti i privrednih društava koji su u delu ili u potpunosti u državnom vlasništvu) koje posebno utiče na poremećaj medijskog tržišta favorizovanjem određenih medijskih kompanija.”

Posebno je istaknuto i da je na ovaj način Ministarstvo unutrašnje i spoljne trgovine propustilo da uvrsti u radnu grupu predstavnike medijske zajednice poverh toga što je prethodno više puta obećano od strane Vlade Republike Srbije i premijerke da će biti uspostavljena koordinacija među različitim radnim grupama koje su osnovane radi izmena i dopuna medijskih i drugih relevantnih zakona određenih u okviru Medijske strategije.

S tim u vezi, Koalicija za slobodu medija pozvala je Ministarstvo unutrašnje i spoljne trgovine

da ponovo razmotri svoju odluku o formiranju radne grupe i uvrsti u istu predstavnike relevantnih medijskih asocijacija.²³

IV SLAPP TUŽBE USMERENE PREMA NOVINARIMA I MEDIJIMA

Nakon što su u toku ovde godine podnete tri tužbe protiv istraživačkog portala BIRN (dve od strane gradonačelnika Beograda, Aleksandra Šapića i jedna od strane Predraga Koluvije, vlasnika kompanije Jovanjica koji je optužen za organizovanje kriminalne grupe koja je uzgajala marihuanu), nova SLAPP tužba podneta je i od strane Nenada Milanovića, šefa kabineta gradonačelnika Beograda.

Milanović je podneo tužbu protiv BIRN-a i njegovog glavnog i odgovornog urednika Milorada Ivanovića i to zbog toga što su mu, kako tvrdi, povređeni čast i ugled objavljivanjem teksta o dogovorima sa turskom kompanijom Kentkart zbog čega zahteva da se tuženi obavežu da mu na ime pretrpljenih duševnih bolova isplate iznos od 200.000 dinara.²⁴

U tužbi se navodi da tekst pod naslovom „[Snimci otkrivaju da je Šapićev šef kabineta nudio nameštanje tendera Kentkartu](#)” *obiluje apsolutnim neistinama*, ali se ne pružaju i dalja pojašnjenja u pogledu toga šta je tačno od navedenog neistina, zbog čega je i glavni i odgovorni urednik, komentarišiću podnetu tužbu, izjavio da je *ovo je još jedna SLAPP tužba* kao i da se ove tužbe *ne podnose radi zadovoljenja bilo kakve pravde, već radi iscrpljivanja novinara i redakcije*.

Ova publikacija objavljena je uz finansijsku pomoć Evropske unije. Za sadržinu ove publikacije isključivo je odgovorna Asocijacija nezavisnih elektronskih medija i ta sadržina nipošto ne izražava zvanične stavove Evropske unije.

²³ [Koalicija za slobodu medija: Radna grupa za izmene i dopune Zakona o oglašavanju bez učešća novinarskih i medijskih udruženja](#), tekst objavljen dana 8. 6. 2023. godine na sajtu NUNS-a.

²⁴ [Šapićev šef kabineta tuži BIRN za povredu ugleda i časti](#), autorka Gordana Andrić, tekst objavljen 12. 6. 2023. godine na portalu BIRN.